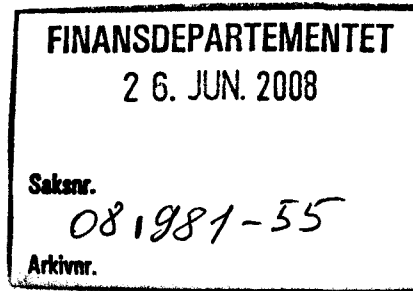

Rockefeller - Auditorium AS

Org.nr.937 713 126 mva

Torggata 16
0181 OSLO
hans@rockefeller.no

FINANSDEPARTEMENTET
P.B. 8800 Dep
Skattelov avdeling
0030 OSLO
Attn: Tor Lande

Oslo, den 23. juni 2008

HØRINGSUTTALELSE KULTURMOMSUTVALGETS FORSLAG (NOU 2008:7).

Viser til invitasjon om å utgi vår uttalelse omkring forslag fra kulturmomsutvalget. Vi **representerer konsertscenene Rockefeller Music Hall, Sentrum Scene og John Dee i Oslo.**

Vi ber om at dagens ordning hvor kultur/konsertbilletter holdes utenfor merverdiavgiftgrunnlaget videreføres.

Vår påstand:

Utvalget har lagt til grunn tallmateriale som ikke stemmer med virkeligheten. Konsertvirksomhet har ikke vært representert i utvalget. Effekten ved innføring av kulturmoms vil være en annen enn hva utvalget legger til grunn. Proveny inntekten (moms inntektene) vil øke stort ved å innføre kulturmoms på konsertbilletter.

Det er kun virksomheter som taper penger som vil kunne nyte godt av 8 % kulturmoms. Dette er offentlig virksomhet som dekker inn tap ved overføringer fra kommune og stat, samt private aktører som ikke har livets rett og vil forsvinne.

Slik vi ser det kan det se ut til at beregnet proveny tap for staten ved innføring av 8 % kulturmoms er en gedigen overføring/økning til offentlig sektor på bekostning av privat sektor. Innføring av kulturmoms vil ha en svært konkurransevridende effekt. Dette har etter det vi skjønner ikke vært tilsiktet av utvalget. En eventuelt fremtidig finansiering av 8 % kulturmoms, ved å øke kulturmomsen til 25 % for privat sektor med høy omsetning, vil ha en katastrofal effekt som vil resultere i høyere billettpriser for publikum, lavere besøk og derav dårligere økonomi for arrangører, lavere honorarer til artister, og som følge av dette et lavere konserttilbud til publikum og færre arbeidsplasser i denne sektoren av kulturbransjen. Ulik kulturmoms vil være svært konkurransevridende mellom offentlig og privat sektor. Det vil utvilsomt føre til "tilpassninger" ala det vi husker fra den gamle artistskatteloven. Unntakene for denne skatten var så omfattende, og de skattemessige tilpassningene så store, at det i virkeligheten var få som betalte den gamle og høye artistskatten. Uansett hva som skjer, la oss

fortsette med en flat og lik ordning for alle deler av kulturen uten konkurransevridene elementer.

Vi ber om at kultur- og konsertbilletter fortsatt holdes utenfor den foreslåtte utvidelse av momsgrunnlaget.

Effekt på foreslått momsreform for konsertarrangører.

Utvalget har lagt til grunn tallmateriell som forutsetter 8 % mva på billetter og fullt fradrag (opptil 25%) på kostnader vil utlikne hverandre slik at priser på kultur/konserter ikke øker.

Dette er feil.

Vi har laget flere tilfeldige talleksempler på reelt arrangerte konserter på Rockefeller og Sentrum Scene i 2007 og 2008..

5 konserter hvor en ekstern konsertarrangør leier Rockefeller, og 3 konserter hvor Rockefeller gjør konserten selv på en scene de selv "eier". Scene ligger dog i lokaler som er langtidsleid fra en ekstern gårdeier.

1. Ekstern konsertarrangør:

Artist: Justice 2.2.08 Rockefeller, **Hellbillies** 26.1.08 Rockefeller, **Kent** (3 konserter) 28. til 30.11.07 Sentrum Scene.

Det er totalt 5 konserter.

Vi har trukket ut 8 % av billettinntektene for å få en ny netto billettomsættning etter mva. (iht. hva utvalget foreslår). Vi har tatt **momsen på inntektene** og **trukket fra momsen på konsertkostnader** som i dag er momsbelagt og som en arrangør normalt ikke vil få fradrag for (for eksempel vakthold, mva pliktige honorarer, innleie av utstyr, catering til artist, annonsering, hotell). I tillegg har vi simulert et økt fradrag for konsertarrangør som følge av fullt fradrag på **kontorkostnader** som i dag er mva pliktig.

Disse 5 konsertene ville etter utvalgets innstilling på 8 % kultur moms gi kr 144 293,- i økt avgift innbetalt til fylkeskattesjefen. I snitt vil dette reelt utgjøre 5,49 % av billettinntektene. For å ikke tape på innføring av kultur moms må prisene økes med 5,92 %.

Utvalget foreslår som mulig kilde for å dekke inn statens beregnede proveny tap, **å øke kultur/idretts momsen til 25 %** for store "ikke offentlig støttete" aktører.

Utvalget har forholdt seg til tallmateriell som viser at prisene vil da øke med 10 %. Dette er feil. Disse 5 konsertene ville med 25 % kultur moms gi kr **477 300,- i økt avgift** innbetalt til fylkeskattesjefen. I snitt vil dette reelt utgjøre **18,1 % av billettinntektene**. For å ikke tape på innføring av kultur moms må prisene økes med 22,6 %.

I tillegg forventer vi at billettavgift ved forsalg av billetter, som nå er utenfor momsområdet, anslagsvis vil øke mellom 7 og 8 % med den lave satsen. Mye tyder på at konsertkostnader som i dag er utenfor mva området, dvs. fritatt for mva, med innføring av kultur moms vil bli innført med ny høy sats på 25 %. Dette gjelder for eksempel teknikerhonorar, lyd/lys, lyd/lys-utstyr med tekniker (gunstige pakkepriser for arrangører), scenearbeider som bærehelp, riggehelp og scenemester. Den frivillige sektoren som med omsetning under kr. 300 000 og

null mva fradrag på kostnader, vil oppleve kostnadsøkning som følge av innføring av kulturmomms ved at prisen på tjenester de også benytter vil gå opp.

2. Rockefeller som scene gjør konserter i egen regi (står som arrangør).

Motorpsycho 7.12.07 Rockefeller, **120 Days** 3.2.07 Rockefeller, **Superfamily** 5.10.07 Rockefeller.

Dette er totalt 3 konserter.

Vi har trukket ut 8 % av billettinntekter for å en ny netto billettomsættelse etter mva. (iht. hva utvalget foreslår). Vi har tatt **momsen på inntektene** og **trukket fra momsen på konsertkostnader** som vi i dag ikke har fradrag for (for eksempel vakthold, mva pliktige honorarer, innleid utstyr, catering til artist, annonsering, hotell). Obs! Det er tatt hensyn til at Rockefeller har et forholdsmessig fradrag på utgående mva som følge av de i dag allerede har inntekter innenfor og utenfor mva området.

Disse 3 konsertene ville etter utvalgets innstilling på 8 % kulturmomms gi kr 44 939,- i økt avgift innbetalt til fylkeskatteskjefen. I snitt vil dette reelt utgjøre 5,8 % av billettinntektene. For å ikke tape på innføring av kulturmomms må prisene økes med 6,26 %.

Utvalget foreslår som mulig kilde for å dekke inn statens beregnede provenytab, å **øke kultur/idrettsmomsen til 25 %** for store "ikke offentlig støttede" aktører.

Utvalget har forholdt seg til tallmaterieell som viser at priser vil da øke med 10 %. Dette er feil. Disse 5 konsertene ville med 25 % kulturmomms gi kr **141 960,- i økt avgift** innbetalt til fylkeskatteskjefen. I snitt vil dette reelt utgjøre 18,39 % av billettinntektene. For å ikke tape på innføringen av kulturmomms med høy sats på 25 % må prisene økes med 22,99 %.

3. Kontroll mot et helt års regnskapstall.

For å sjekke om disse eksemplene kan være representative har vi simulert kulturmomms på 8 % i 2007 basert på reelle tall, inntekts- og kostnadstall, for scenene Rockefeller, Sentrum Scene og John DEE for hele 2007.

Med 8 % kulturmomms ville prisene måtte økt med 6,92 % for å ikke føre til tap som følge av innføring av 8 % kulturmomms.

Med 25 % kulturmomms ville prisene måtte økt med 23,75 % for å ikke føre til tap som følge av innføring av 25 % kulturmomms.

Utvalget/departementet legger til grunn:

- Lavere husleie som følge av at gårdeier kan legge på mva på leie som leietaker kan trekke fra. Departementet legger til grunn at gårdeier vil gi lavere husleie som følge av større fradrag på egne utgifter.

Dette er feil.

Gårdeier tar alltid ut markedspris ved inngåelse av kontrakt. Alle driftskostnader blir i dag fakturert leietaker med spesifisert mva. Dette i form av andel felleskostnader i tillegg til selve husleien. Det er kun ved nyinvesteringer (les; utskifting av utslitt anlegg) gårdeier må dekke

dette selv (alt vedlikehold og drift er felleskostnad). Innføring av moms på husleie vil kun føre til dårligere likviditet i kulturhus som følge av større forskuddsleie.

- Gårdeier kan bygge billigere nybygg ved å få fullt mva fradrag. Dette vil resultere i lavere husleie.

Dette er feil.

Ingen bygger kulturhus, konserthus for kommersiell utleie uten at de må, eller har alternative motiver enn de kommersielle. Årsak: Det er ikke nok lønnsomhet i å drive privatfinansierte konsertsaler til å forvare en så høy leie som nybygg vil kreve for å bli realisert. Derfor er ofte kulturhus en offentlig oppgave. En del store eiendomsprosjekter må ofte legge inn kultur, butikker, utleieboliger osv. for å ha sjanse for å få igjennom reguleringsplan. Igjen blir det markedspris, hva privatfinansiert kultur har råd til å betale i husleie, som blir det bestemmende for hva den endelig leie blir – les; markedspris kultur.

Dersom det mot formodning blir realisert nybygg vil det være gårdeier og ikke leietaker (kultur) som nyter godt av fullt fradrag på utgående mva på byggekostnader.

Obs! Ved bygging av offentlige kulturhus har eier allerede i dag full mva kompensasjon på utgående moms (kostnader ved bygging) som en egen øremerket post i tilskudd fra staten. Det er foreslått å redusere overføringer tilsvarende, slik at heller ikke kommunale kulturhus vil få noen fordel av 8 % kultur moms med fullt fradrag på investeringer ved nybygg.

- Fordel med lav kultur moms når man kan få fullt mva fradrag på alle investeringer.

Dette er feil.

Driver av en konsertscene bygger ikke bygning, de eier ikke bygning. Alle eksisterende scener er i dag stort sett ferdig innredet/utstyrt. Ingen scener vil dermed få lavere avskrivninger (kostnader fordelt over flere år som følge av allerede utførte investeringer) som følge av det blir innført kultur moms. Det er kun vedlikeholdsinvesteringer og oppgradering av innredning og teknikk som vil nyte godt av fullt mva fradrag for kostnader. Private konsertscener har i dag allerede delvis fradrag for utgående mva på investeringer som blir foretatt som følge av omsetning innenfor og utenfor mva loven. Effekten av fullt mva fradrag blir derfor utansett langt mindre enn kultur momsutvalget har lagt til grunn.

Rene konsertarrangører uten "egen" scene foretar ingen investeringer annet i kontorutstyr. I overnevnte eksempler pkt 1 er det tatt hensyn til økt fradrag for antatt gjennomsnittskostnad ved kontordrift for en konsertarrangør (månedlig kontorkostnad på kr. 32250,- + husleie og et snitt på 3 konserter pr. uke).

- Fordel samlet sett med kultur moms med 8 % utgående avgift ved salg av billetter med fullt fradrag (mellom 8 – 25 %) ved inngående moms på kostnader. Påstand fra utvalg: null prisøkning.

Dette er feil.

Beregninger (se pkt. 1 + 2 over) viser at konsertarrangører vil tape mellom 5,49 % og 5,8 % av brutto billettomsättning ved innføring av 8 % kultur moms. For å kompensere dette må pris på konsertbilletter øke med mellom 5,92 % og 6,26 % avhengig av om det en ren konsertarrangør eller et privat scene som avvikler konserten.

- Innføring av kultur moms på 8 % vil ikke føre til mindre kultur.

Dette er feil.

Konsserter er i første rekke rettet mot unge mennesker. Unge mennesker har som kjent svært ofte trang økonomi. Dersom konsertarrangørene hadde trodd at prisene kunne settes opp 6 % uten at det gikk ut over besøket, ville dette skjedd for lengst. Priselastisiteten slår hard ved salg av konsertbilletter. Ironisk nok er det de rimeligste konsertene (norske artister), som står for anslagsvis 80 % av volumet, som er mest volatilt for høyt prising.

- Innføring av kulturmoms vil ikke føre til økte kostnader for den frivillige sektor.

Dette er feil.

Kostnader som i dag ligger utenfor mva området som følge av sammenhengen med det generelle fritaket konsert- og kulturbilletter har i dag, forventes å bli moms belagt ved innføring av generell kulturmoms på 8 %. For eksempel billettavgift ved forsalg av billetter fra eksternt byrå, teknikerhonorarer, leie av utstyr og scenepersonell. Det vil her bli snakk om en avgift på 25 % på toppen av dagens kostnad. Terskelen for å delta i frivillig arbeid vil gå opp som følge av økt krav til kompetanse for del av frivillig sektor som må/vil momsregistrere seg. Dette arbeidet med regnskap/momsregnskap må i stedet kjøpes av frivillig sektor i fremtiden og dermed være med å øke kostnadene for frivillig sektor.

- Innføring av **høy sats (25 %)** på kultur med høy omsetning og uten offentlig støtte, vil medføre en pris økning på kun 10 %.

Dette er feil.

Beregninger (se pkt. 1 + 2 over) viser at konsertarrangører vil tape mellom 18,1 % og 18,39 % av brutto billettomsetning ved innføring av 25 % kulturmoms. For å kompensere dette må pris på **konsertbilletter øke med mellom 22,6 % og 22,99 %** avhengig av om det er en ren konsertarrangør eller et privat scene som avvikler konserten.

- Det er kun innføring av 8 % kulturmoms som er ute til høring.

Dette er feil, eller i beste fall veldig uklart.

Slik finansdepartementet har utformet sitt eget pressemateriale om kulturmoms, revidert nasjonalbudsjett og invitasjon til høring, kan det tyde på at innføring av 25 % kulturmoms, til ikke-offentlig støttet kultur/konsert-virksomhet med høy omsetning, er utredet og anbefalt av kulturmomsutvalget. Dette er feil.

Utvalget har ikke utredet konsekvensene med at deler av kultur-Norge skal ha et langt høyere skattenivå enn resten. Utvalget har heller ikke foreslått dette. Utvalget har kun pekt på enkelte måter staten kan dekke "proveny tapet" (den påståtte reduksjon av skatteinntekter som følge av kulturmoms på 8 %). Kulturmomsutvalgets innstilling var på 391 sider hvorav kun 4,5 sider omhandlet mulige måter å dekke inn det beregnede proveny tap for staten.

Finansdepartementet har sågar i sin invitasjon til høring skrevet "Utvalget peker på at tapet kan dekkes inn ved, ..., eller ved å benytte den ordinære satsen på 25 % for de deler av kultur og idrettsområdet som bidrar til det største provenytapet og som har høy omsetning."

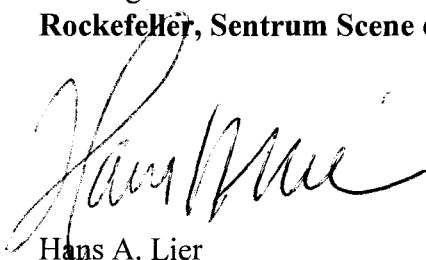
Dett er feil: utvalget sier på side 314 i innstilling; "For øvrig er det særlig den profesjonelle idretten og treningssentrene som gir de største proveny bortfallet for staten ved en 8 % ...".

Vi har i vår høringsuttalelse dokumentert at kultur/konsertbilletter ikke vi føre til noe provenytap ved innføring av 8 % kulturmoms. Det vil sågar øke skatteinntektene kraftig for privat sektor, og langt mer enn hva kulturmomsutvalget har lagt til grunn fra sitt eget tallmateriale.

Dersom kulturmoms på 8 % blir vedtatt vil vi påpeke at kulturmoms med høy sats, 25 %, ikke må snikinnføres i etterkant, uten en offentlig utredning om konsekvensene av utlikt skattenivå mellom offentlig og privat sektor. Vi antar også at ulik skattelegging av offentlig og privat sektor vil stride mot EU-retten.

Vennlig hilsen konsert scenene

Rockefeller, Sentrum Scene og John Dee

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Hans A. Lier', written in a cursive style.

Hans A. Lier
Styrets Formann

Vedlegg: Unntatt offentlighet: Tallmateriale for å dokumentere påstander i denne høringsuttalelse.